

Jílovitá břidlice

Hornina usazená – sedimentovaná – zpevněná

Barva: Šedá, hnědá, červená, tmavošedá až černá.

Složení: Podstatou horniny je jílovitá hmota, která může obsahovat prach a drobná zrnka různých nerostů (hlavně křemene) a organické látky.

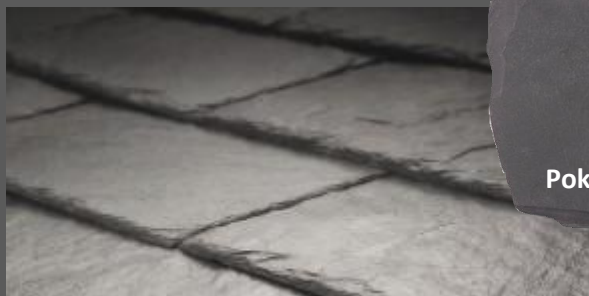
Stavba: Břidlice je vždy více či méně výrazně vrstevnatá. Zrno má velmi jemné a odlučuje se snadno v plochých destičkách.

Odrůdy:

Vápnitá břidlice - (nesprávně slínitá) je jílovitá břidlice s podílem kalcitu.

Pokryvačská břidlice - je černošedá s mírným leskem na plochách břidličnatosti a vyznačuje se štípatelností v tenké a dosti velké desky. Dobrá pokryvačská břidlice nesmí obsahovat pyrit, kalcit a větší množství organických látek. Bývá zpravidla slabě metamorfovaná.

Pokryvačská břidlice

Kyzová břidlice - je černé barvy a obsahuje podstatný podíl zachovalého pyritu.

Kamenečná břidlice - je původní kyzová břidlice, ve které se pyrit rozložil a změnil v sírany.

Jílovec - na rozdíl od břidlice nemá vrstevnatou stavbu. Má vcelku stejné vlastnosti jako jílovitá břidlice. Je to zpevněný jíl.

Jílovec

Vznik:

Jílovité břidlice vznikly z rozrušených hornin přemístěním a usazením jemných částic v sedimentačních pánvích, hlavně mořských. Po usazení materiál za běžných teplot částečně překrystaloval a vznikly novotvořené šupinkovité jílové nerosty a sericit, které byly rovnoběžně uspořádány.

Výskyt:

- Jílovité břidlice jsou hojné v barrandienu, v Nížkém Jeseníku a na vnější straně Karpat.
- Významnější výskyt pokrývačské břidlice jsou na Železnobrodsku, v Nížkém Jeseníku (Hrubá Voda, Nové Těchanovice, kde se těží) a v Malých Karpatech.
- Kyzové a kamenečné břidlice jsou známé z Kamence u Radnic, z Hracholusk u Křivokláta a od Hromovic u Plzně. Dříve se z nich vyráběla dýmavá kyselina sírová a kamenec.

Vzorek břidlice pochází z okolí Opavy, pokrývačské šablony byly získány při demolici hospodářského stavení v Kočí.